

szemet a nehézségek elől, hanem éppen azokból nő ki. Mind a két érintett sajtóság különösképpen fiatalok számára teheti rokonszenvesse Liégé atya könyveit.

Ez a műve tulajdonképpen modern erkölcsstan. Már legelső lapján a keresztény erkölcs szívébe vezet: „Krisztus élt. Húsvét és Pünkösd eseményei megtörténtek . . . Kereszténynek lenni annyi, mint egész életünkkel beleállni ebbe az áramlásba, engedni, hogy erői rántkaláljanak és vezessenek, hogy dinamizmusa érvényesüljön bennünk.” Miután két fejezetben (A keresztény egzisztencia pere; Lehet Isten nélkül is keresztény módon élni?) eloszlatja a keresztény erkölccsel kapcsolatos leggyakoribb nehézségeket és félreértéseket, elvezet a keresztény egzisztencia forrásához: Istenhez, pontosabban ahhoz az Istenhez, akit Jézus Krisztus nyilatkoztatott ki nekünk. A leghosszabb fejezet a keresztény élet döntő mozzanatának: a megtérésnek alapos és életszerű taglalása. Ezután sorra veszi a Krisztus-követés nagy tényeit: engedelmeség a parancsoknak, imádság, aszkézis. Beszél a bűnről, a keresztény felelősségről, a világgal való viszonyunkról, végül pedig az Egyházzól, mint a keresztény szentség életteréről.

A könyvhöz a kiadó szerencsés ötletéből a magyar Gánóczy Sándor, Liégé volt tanártársa írt magvas ajánlást. Így jellemzi benne a szerzőt és művét: „Az t az ideált, amelyet ebben a könyvben leír, elsősorban maga éli . . . Nem a mindent-jobban-tudó tanár jelenik meg előttünk, hanem a minden emberiért érdeklődő, táglátóköri szellem . . . Aki ezt a könyvet írta, olyan tudós, aki ismerője és szolgája a valóságos, modern életnek. Ezért szavahihető, amikor a keresztény hit gyakorlati követelményeiről ír.”

S.M.

H. Schwendenwein: Priesterbildung im Umbruch des Kirchenrechtes. (Papképzés az alakuló egyházjog idején.) Die „Institutio Sacerdotalis“ in der vom II. Vatikanum geprägten Rechtslage. Herder, Wien 1970. XXII+256 o.

A szerző 1966 óta jogtanácsosa az osztrák szerzeteselőjárók konferenciájának, Grácban a Pasztorálteol. Intézet asszisztense. Könyvével 1969-ben habilitált egyházjogból, doktorátusát Rómában az Angelicumon szerezte. A munka a Kirche und Recht sorozat 9. köteteként jelent meg.

Talán Garrone bíboros fejezte ki legtömörebben 1969-ben, miért van a sok vita, eszmecsere, cikkezés és tárgyalás a papságról, napilapokban és a püspöki zsinatokon is: „A papság kérdése ma elméleti kérdés. Nem azt kérdezzük, mit kell a papnak tennie, mi a feladata, hanem: ki a pap, miben áll a papság lényege.”

A szerző könyve ebben a zsinat utáni bizonytalanságban akar építő szándékkal beleszólni a vitákba. Lényegileg sokkal többet ad, mint amit a cím utáni várnánk. Minden szakszerűsége mellett a gyakorlati megoldások felé akar segíteni. Több, mint az Opatam Totius dokumentum kommentárja, bár ebben a nagyon rövid, mégis alapos és forradalmi aktában tisztán látja jogi felfogásunk változását: a sztatikus jogi gondolkodás helyét kell hogy adjon egy dinamikus iránynak.

Azok a fejezetek, amelyek a Kúria döntéseinek és a püspökkari konferenciák hatáskörének kérdésével foglalkoznak, ahol a küsszemináriumok tekintetében érvényesülő új zsinati felfogásról beszél, majd az újfajta szemináriumi irányítás („die Mitbestimmung der Alumen“) kérdését, a nagyobb szemináriumi közösségek helyett a kisebb csoportok ügyét mérlegeli, a nem szakemberek figyelmét is felkeltik. Nem mindennapi erudíció és korszerűség a szerző sajátos érdeme, és könyve nyereség ennek az égetően fontos és annyi szenvedéllyel tárgyalt kérdésnek higgadt felméréséhez és építő továbbvitéléhez.

A könyv megjelenéséig elérhető anyagot hűségesen regisztrálja, bírálja. A mai meggyorsult életiramban persze sokszor már messze túljutottunk próbálkozásban a szerző anyagán és tanácsain. De megalapozott, komoly szempontjait igen hasznos lesz a jövőben is újra meg újra elővenni és megfontolni.

Békési István